

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Fábián Ágoston ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Kulisityné dr. Juhász Mária ügyvéd által képviselt Novaj Község Önkormányzata (3327 Novaj, Hunyadi u. 5.) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indult perében a Heves Megyei Bíróság 2010. április 23. napján kelt 4.G.20.152/2009/33. számú ítéletével szemben a felperes által 36., az alperes által 44. és 46/1. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperest terhelő marasztalás összegét 4.102.571 (négymillió-százkettőezer-ötszázhetvenegy) Ft-ra és kamataira felemeli. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ezt meghaladóan - a perköltségre is kiterjedően - helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy fizessen a felperesnek fellebbezési eljárási rész költség fejében 15 napon belül 70.000 (azaz hetvenezer) Ft + Áfa ügyvédi munkadíjat.

A felperes költségmentessége folytán le nem rótt 155.300 (azaz százötvenötezer-háromszáz) Ft, az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 208.100 (azaz kétszáznyolcezer-száz) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes pályázatot írt ki a községi óvoda átalakítási, bővítési, építési, szerelési munkáinak elvégzésére, melynek nyertese a felperes volt. A felek 2002. június 12-én kötöttek építési szerződést, amely szerint a felperesnek a munkákat az építési engedélyezési tervdokumentáció és a szerződés mellékletét képező tételes költségvetés alapján kell elvégeznie 12.770.297 Ft + áfa vállalkozói díjért 2002. szeptember 18-ai befejezési határidővel. A szerződés tartalmazta, hogy a pót-, illetve többletmunkát felmérési naplóval kell igazolni.

2002. őszén 2002. június 12-ére dátumozva a felek módosították a szerződést, amelynek a felperes szolgáltatását érintő részén nem változtattak, a vállalkozói díjat

azonban 18.876.000 Ft-ban határozták meg azzal, hogy a rezsi óradíj 1.400 Ft, a teljesítési határidő 2002. november 30.

2002. november 13-án ismét módosították a szerződés tartalmát azzal, hogy az időközben felmerült költségnövekedést is eredményező műszaki problémák, az épület funkcionális módosulása miatt a szerződés műszaki tartalma csak az 1. számú szakaszra terjed ki, a módosított építési engedély szerint a vállalkozói díj 18.876.000 Ft, a teljesítési határidő pedig 2003. szeptember 1-je.

2002. október 28-án a felperes pótmunka I-II. számú szakaszszámlát állított ki nettó 4.394.935 Ft-ról, 2002. október 30-án a felperes 1. és 2. szakaszszámlát állított ki az alperes műszaki ellenőrének teljesítésigazolását követően 14.034.736 Ft-ról.

A felperes 2003. tavaszáig végzett munkát, majd az alperes felhívta a felperest arra, hogy az addig elvégzett munkákat számlázza le, külön kimutatva a pótmunkát. A felperes 2003. április 28-án a szakaszszámlák utáni munkákról, 4.173.596 Ft-os, a felperes által megvásárolt be nem épített anyagokról pedig 1.883.961 Ft-os számlát állított ki.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.468.540 Ft-ot, ezen összeg után 2003. május 6-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. A felperes ezt meghaladó, módosított keresetét (6.057.627 Ft és járulékai - 3.468.540 Ft és járulékai erejéig) elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között a Ptk. 402. § (1) bekezdése szerinti építési szerződés jött létre, amelyet a felek több ízben módosítottak a szerződés műszaki tartalmára, a teljesítési határidőre, illetőleg a vállalkozói díjra vonatkozóan is a Ptk. 240. § (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy közös felmérés eredményeként az alperes műszaki ellenőre jóváhagyta az alapköltségvetés 1., 2. számú szakaszszámláját és a pótmunka 1., 2. számú szakaszszámlát, mely nyilatkozat a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerinti tartozás elismerő nyilatkozatnak minősül. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a tartozás elismeréssel szemben az alperesnek kellett bizonyítania, hogy e két számlában megjelölt vállalkozói díjból a felperest kevesebb összeg illeti meg. A jóváhagyott nyilatkozattal el nem látott másik két számlában foglalt felperest megillető vállalkozói díjat pedig a felperesnek kellett bizonyítania.

Az elsőfokú bíróság a felek perbeli nyilatkozatai, a perben beszerzett szakértői vélemény, az előzetes bizonyítás során beszerzett szakértői vélemény, a tanúvallomások, a felek által közösen felvett felmérési napló és a számlák egybevetésével arra a következtetésre jutott, hogy az alperes által már kifizetett

18.429.671 Ft-on túl a felperest még megilletné 5.113.540 Ft vállalkozói díj, mivel hibátlan munkát feltételezve a teljesítésének díja 23.543.211 Ft.

Az elsőfokú bíróság az alperes által előterjesztett 3 millió Ft-os beszámítási kifogást a tetőfólia hibája miatt 45.000 Ft, kúpcserépalátét hiánya miatt 150.000 Ft, hőszigetelés miatt 450.000 Ft és a repedések miatt 1.000.000 Ft, összesen 1.645.000 Ft erejéig alaposnak ítélte a Ptk. 305. § (1) bekezdése, 306. § (1) bekezdés a) pontja, 306. § (3) bekezdése és a perben beszerzett kiegészítő szakértői vélemény alapján, és ezt levonva az 5.113.540 Ft-ból a különbözetre marasztalta az alperest.

Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamat viseléséről a Ptk. 301. § (1) bekezdése, a perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a marasztalás összegének 6.057.627 Ft-ra és járulékaira való felemelését kérte. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság egyértelmű okiratokkal, elszámolási bizonylatokkal szemben hipotétikus szakértői megállapításokat fogadott el, amelyek a tényleges kivitelezéshez viszonyítva több év elteltével lettek kialakítva. Vitatta, hogy hibás teljesítés történt volna a részéről, illetve később a másodfokú eljárásban beismerte, hogy a kúpcserép alátétek beépítése elmaradt, illetve akként nyilatkozott, hogy a másodfokú eljárásban beszerzett statikai szakvéleményt elfogadja, ennek figyelembe vételével tartja fenn a fellebbezését.

Az alperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az előzetes bizonyítás során beszerzett szakértői véleményt nem vette figyelembe. Az alperes álláspontja szerint a felperes nem bizonyította az általa elszállított törmelék mennyiségét, e vonatkozásban az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperes bizonyítási indítványát. Az alperes vitatta a helyszínen hagyott anyagok szakértő által megállapított értékét is. Vitatta az elsőfokú eljárásban beszerzett szakértői vélemény szerinti, a repedések miatti értékcsökkenés 1 millió Ft-os összegét, és hiányolta a statikai vizsgálatot. Fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a hibás teljesítés miatt 3 millió Ft beszámítása indokolt. Vitatta a tetőszerkezet készülségi fokával kapcsolatos szakértői díjmegállapítást is.

A felperes fellebbezése kismértékben alapos, az alperes fellebbezése nem alapos.

A repedések kialakulásának és a felperes e körben való hibás teljesítésének és így a javítási költség összegének kivételével az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást, helyesek a tényállásból levont jogi következtetései is, és az érdemi döntése is.

A felek a Ptk. 402. §-ában szabályozott építési szerződést valóban több ízben módosították. A felek eredeti megállapodása nem tételes elszámolást tartalmazott,

hanem fixáras volt, amit erősít az is, hogy a felperes pályázat nyerteseként kötött szerződést az alperessel. A 2002. október 30-ai számlákban foglalt munkák díját azonban a felek közös felmérés alapján állapították meg, majd a munkavégzés műszaki tartalmában és a vállalkozói díjában is módosították a szerződést, rezsi óráért kötöttek ki. Ebből arra vonható következtetés, hogy a felek a díjelszámolás módját is megváltoztatták és fixárasról tételes elszámolásra módosították a megállapodásukat. A 31. sorszám alatti jegyzőkönyvben is a felek egyezően akként nyilatkoztak, hogy az alapszerződés munkáit 1.200 Ft-os, a pótmunkát pedig 1.400 Ft-os rezsi óradíjjal kell elszámolni. A felek a per során meg is állapodtak az elszámolás elveiben (G.20.116/2004/57. számú jegyzőkönyv), a bíróság ez alapján hívta fel a kirendelt szakértőt, hogy ilyen szempontok alapján készítsen szakvéleményt. E szempontokat a felek elfogadták. A perben kirendelt igazságügyi szakértő 4.G.20.152/2009/31. és 32. sorszámú kiegészítő szakvéleménye e szempontok alapján készült el. E szempontok szem előtt tartása mellett a szakértő figyelembe vette az előzetes bizonyítás során beszerzett szakértői vélemény megállapításait, illetve részben a díjszámítását is. Mindebből az következik, hogy a perben beszerzett szakértői vélemény egyes megállapításai csupán látszólag vannak az előzetes bizonyítás során beszerzett szakvéleménnyel ellentétben, hiszen az előzetes bizonyítást követően lefolytatott bizonyítás anyaga és a felek közösen elhatározott elszámolási elveinek figyelembe vétele okozza azt, hogy a két szakértői vélemény nem mindenben fedi egymást.

A tetőszerkezet készültségi foka, illetve a törmelékszállítás tekintetében a szakértő műszaki becsléssel állapította meg a felperes által elvégzett munka volumenét és annak díját, ennek lerontására a fél előadása önmagában nem alkalmas. Emiatt másik szakértő kirendelésének Pp. 182. § (3) bekezdése szerinti feltételei sem álltak fenn. A törmelék mennyiségét ugyanis nem csupán szállítólevéllel, vagy hulladéklerakó által kiállított igazolással bizonyíthatta a felperes, hanem szakértői műszaki becsléssel is, figyelemmel arra, hogy nem érvényesülnek kötött bizonyítási szabályok az eljárásjogi rendelkezések szerint.

A helyszínen hagyott anyagokra vonatkozóan a perben kirendelt szakértő úgy nyilatkozott, hogy e tekintetben elfogadható az előzetes bizonyítás során készített szakvélemény, a felperes e körben beazonosítható számlákat nem csatolt. Így e vonatkozásban a bizonyítatlanság következményeit a felperesnek kell viselnie a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján. A felperes hangsúlyozta a fellebbezésében, hogy az alapfeltárással kapcsolatban az alperes intézkedését kérte, azonban a felperes ezen előadását semmivel sem bizonyította, így például építési napló bejegyzéssel sem.

Arra helyesen hivatkoztak a felek a fellebbezésükben, hogy a repedések okainak feltárására statikai szakvélemény beszerzésére volt szükség, így a másodfokú bíróság e vonatkozásban részbizonyítást vett fel, és a perben beszerzett statikai szakvéleményt ítélezése alapjául elfogadta. Ennek alapján megállapította, hogy az épületeken keletkezett repedéseknek csak egy része van összefüggésben a felperes munkavégzésével, így a kialakult vízszintes repedések keletkeztek a

felperes nem megfelelő munkavégzésével összefüggésben, ugyanakkor a ferde repedések nem a felperes tevékenységének következményei, hanem annak, hogy a módosított engedély ellenére a csapadékvíz elvezetése nem lett megoldva az ingatlanon, az esőcsatornából lefolyó víz a más kivitelező által lefektetett járdák és burkolatok résein keresztül az épület alapját és falát áztatja. A statikus szak-szakértő véleménye szerint a hiba nem annak következménye, hogy a régi és az új szerkezet felperes általi összeépítése lenne hibás. A statikus szak-szakértő véleménye irányadó a tekintetben, hogy a kivitelező teljesítése hibás-e vagy sem a Pp. 177. § (1) bekezdésére figyelemmel.

A statikai szakvélemény alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által beszerzett építész szakértői véleményben foglalt 1 millió Ft-tal szemben 365.969 Ft javítási költség indokolt a vízszintes irányú repedések kijavítása miatt. Ennek következményeként a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben foglalt marasztalás összegét 634.031 Ft-tal felemelte, s az elsőfokú bíróság ítéletét emiatt részben megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdésére figyelemmel.

Az alperes G.20.116/2004/7. szám alatt 2.529.643 Ft erejéig viszontkeresetet terjesztett elő a felperessel szemben. Később akként nyilatkozott, hogy a viszontkeresetét beszámítási kifogásként tartja fenn, és ennek összegét 3 millió Ft-ban határozta meg. Az elsőfokú bíróság e nyilatkozatra figyelemmel beszámítási kifogásként bírálta el az alperes követelését, amelynek részben helyt adott, részben pedig elutasította azt. Ekként a másodfokú bíróság úgy tekintette, hogy az elsőfokú bíróság beszámítási kifogásként döntött a viszontkeresetről, tehát a Pp. 213. § alapján nem maradt olyan alperesi követelés, amire az elsőfokú döntés ne terjedne ki.

Annak ellenére, hogy a másodfokú bíróság részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, a pernyertesség-pervesztesség aránya számottevően nem változott az elsőfokú ítélethez képest, így a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, amellyel megállapította, hogy a felek az általuk előlegezett ügyvédi munkadíjat és szakértői díjat maguk viselik.

A fellebbezési eljárás költségeinek viselésére vonatkozó rendelkezés a Pp. 81. § (1) bekezdésén és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésén, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésén, 14. §-án és az 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés b) pontján alapszik.

Budapest, 2011. július 6.

Dr. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Pestovics Ilona s.k.

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő